

Nejen vyšší DPH, ale také více papírování

Author: Boris Gnoth | Published: 06.01.2012

Růst dolní sazby DPH se pravděpodobně promítne do cen pro zákazníky a dost možná ještě více utlumí celý obor. Nejde však o nic, s čím by se stavebníci už neuměli vypořádat (podobné zvýšení probíhalo již několikrát v předchozích letech). Nepříjemné je, že přichází v době krize a tudíž jeho dopady na trh mohou být znatelnější.

Kdy je sazba nižší

Zmíněný růst snížené sazby DPH z 10 na 14 procent se týká převážně staveb určených nebo souvisejících s bydlením. Možnosti uplatnění snížené sazby DPH jsou uvedeny v §48 zákona o DPH a jde především o tyto případy:

- Při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených se změnou dokončené stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu, včetně jejich příslušenství, vymezenou stavebním zákonem, nebo v souvislosti s opravou těchto staveb, se uplatní snížená sazba daně.
- Jsou-li tyto práce prováděny na jiné stavbě, jejíž část je určena pro bydlení, uplatní se snížená sazba daně jen u těch prací, které jsou poskytnuty výlučně pro část stavby určenou pro bydlení.
- Při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených s výstavbou stavby pro sociální bydlení, včetně jejího příslušenství, změnou dokončené stavby pro sociální bydlení vymezenou stavebním zákonem, včetně jejího příslušenství, nebo v souvislosti s opravou této stavby, se uplatní snížená sazba daně.
- Snížená sazba daně se uplatní také při poskytnutí stavebních a montážních prací, kterými se bytový dům, rodinný dům, byt nebo prostor, který byl určen k jiným účelům než k bydlení, mění na stavbu pro sociální bydlení.

Přenesení daňové povinnosti

V konečném důsledku přenesení daňové povinnosti (tuzemské „reverse charge“) znamená, že daňovou povinnost má vždy až finální příjemce plnění. Po novu tak stavební firmy budou mezi sebou, nebo svým zákazníkům (plátcům DPH) fakturovat „bez DPH“, a přiznat a zaplatit daň bude muset příjemce plnění, tj. odběratel. V praxi to bude mít značný dopad na administrativu, vnitropodnikové systémy či zpracování účetních dokladů. Stavební firmy tedy budou muset např. změnit podobu daňových dokladů a obsah evidence k DPH.

To se týká nejen velkých firem, ale i drobných živnostníků (plátců DPH), kteří zajišťují drobné práce, jako jsou pokládka podlah nebo rozvod elektroinstalací. Dá se předpokládat, že zejména zpočátku budou vznikat zmatky v tom, že se ne všichni přizpůsobí novému režimu a odvedou a přiznají DPH „dříve“. Podle nové úpravy by ji i v tomto případě měli odvést „koneční“ odběratelé znovu, aby se vyhnuli problémům s finančním úřadem a penalizaci. Společnosti budou muset kromě toho sledovat a správně vyhodnotit také to, které zboží a služby podléhají novému způsobu zdanění. Vzhledem k tomu, že přenesení daňové povinnosti bude povinné jen mezi dvěma subjekty registrovanými jako plátcí DPH, a to v případě, pokud příjemce použije plnění pro svou ekonomickou činnost, pak bude nutné získat i informace o statutu (pláče/nepláče DPH) odběratele a účely, na jaké přijaté plnění použije.

Povinná evidence

Nově vznikne také povinnost vést zvláštní evidenci za přijatá či poskytnutá zdanitelná plnění, kterých se přenesení daňové povinnosti bude týkat. Tato povinnost se vztahuje jak na odběratele, tak i dodavatele a bude nutné tuto evidenci předkládat finančnímu úřadu ve lhůtě podání daňového přiznání.

Pro zpřehlednění nového režimu asi nejvíce poslouží konkrétní, byť hypotetický, příklad. Tím může být způsob fakturace výstavby autoservisu, který staví stavební firma (plátce DPH) na klíč pro soukromého zákazníka, plátce DPH. Tato stavební firma využívá služeb drobných živnostníků, taktéž plátců DPH. Všechny stavební firmy budou fakturovat své práce bez DPH. Každý odběratel bude povinen z přijatého plnění přiznat daň, a bude-li mít nárok na odpočet, tak jej také uplatní. Pokud by finální zákazník nebyl plátcem DPH, jeho dodavatel by fakturoval „postaru“, tj. s DPH.

Vodítkem pro správné uplatnění přenesení daňové povinnosti je definice stavebních a montážních prací Českého statistického úřadu, resp. jeho Klasifikace produkce (CZ-CPA) uveřejněné ve Sbírce zákonů odpovídající číselnému kódu klasifikace produkce CZ-CPA 41 až 43.

Praktické dopady „reverse-charge“

Použití písemného prohlášení příjemce plnění, na jaký důvod použije přijaté plnění.

Pokud bude plnění přijímáno pro více účelů, vždy se použije režim „reverse-charge“.

Poskytovatel plnění musí vystavit daňový doklad do 15 dnů, na něm mimo jiné uvede sdělení, že výši daně je povinen doplnit a přiznat plátce, pro kterého je plnění uskutečněno.

Vedení zvláštní evidence za každé zdaňovací období v elektronické podobě a její podání správci daně.

Evidence musí obsahovat: DIČ plátce (příjemce plnění), datum UZP (uskutečnění zdanitelného plnění), základ daně, rozsah a předmět plnění. Tato evidence se předkládá spolu s daňovým přiznáním na FÚ ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně.

Poskytovatel plnění musí nastavit informační toky pro použití správného způsobu fakturace, musí proto změnit nastavení používaného software, resp. pořídit novější verzi.

Reverse-charge pro poskytovatele plnění bude znamenat zvýšené administrativní nároky spojené s podáním přiznání k DPH.

Obecně je příjemce úplaty povinen přiznat daň ke dni přijetí zálohy, tato podmínka neplatí u úplat přijatých v souvislosti s režimem „reverse-charge“.

Příjemce plnění musí přiznat a zaplatit DPH z přijatého plnění, doplnit na daňový doklad částku daně.

Nový režim má pozitivní dopad na cash-flow příjemce plnění.

Čeho se přenesení daňové povinnosti týká?

Klasifikace CZ-CPA 41

Budovy a jejich výstavba

Služby developerských subjektů v oblasti bytových a nebytových stavebních projektů

Budovy používané jako sklady a pro výrobní a montážní činnosti průmyslových podniků (továrny, závody a dílny)

Budovy určené a využívané zejména pro obchod nebo práci určenou pro obchod (pro velkoobchod i maloobchod)

Kancelářské a bankovní budovy, autobusová a železniční nádraží, letištní terminály, parkovací garáže, čerpací stanice

Klasifikace CZ-CPA 42

Inženýrské stavby a jejich výstavba

Silnice a železnice a jejich výstavba

Inženýrské sítě a jejich výstavba

Ostatní inženýrské stavby a jejich výstavba

Tento oddíl zahrnuje také služby developerských subjektů v oblasti inženýrského stavitelství, nezahrnuje však služby developerských subjektů v oblasti bytových a nebytových stavebních projektů

Dálnice (kromě visutých dálnic), silnice, ulice a jiné komunikace pro vozidla a chodce

Svodidla, nezastřešené parkovací plochy, příjezdové cesty, podjezdy, nadjezdy, podchody, nadchody a cyklistické stezky

Klasifikace CZ-CPA 43

Specializované stavební práce

Demoliční práce, příprava staveniště a průzkumné vrtné práce

Elektroinstalační, instalatérské a ostatní stavebně instalační práce

Kompletační a dokončovací práce

Demoliční, průzkumné, elektroinstalační, instalatérské, topenářské, plynářské, truhlářské, malířské, obkladačské, sklenářské, pokrývačské, izolační, betonářské, zednické, atd.

Dále mj. montáž ocelových konstrukčních prvků, prefabrikovaných dílů, stavba a demontáž lešení a pracovních plošin a také instalace topení, výtahů, klimatizačních, ventilačních a chladících zařízení, apod.

Autor pracuje jako tax manager ve společnosti ACCACE.

06.01.2012 08:56, Boris Gnoth